

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАКАРПАТСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

29.06.2016

м.Ужгород

№ 15-р/к

Справа № 04-18/2016

Про порушення законодавства про
захист економічної конкуренції
з боку Іршавської міської ради

Адміністративна колегія Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 04-18/2016 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції Іршавською міською радою,

ВСТАНОВИЛА:

Розпорядженням адміністративної колегії Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 08.06.2016 № 20-рп/к розпочато розгляд справи № 04-18/2016 відносно Іршавської міської ради у зв'язку з наявністю в її діях ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

В ході розгляду справи встановлено наступне.

Закарпатським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України згідно з вимогами законів України «Про Антимонопольний комітет України» та «Про захист економічної конкуренції» проведено дослідження ринку розміщення зовнішньої реклами на території м. Іршави та с. Собатин.

Відповідно до частини 1 статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншим законодавством.

В територіальних межах м. Іршава та с. Собатин повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Іршавською міською радою.

Місцезнаходження: 90100, м. Іршава, пл. Народна, 2.

Ідентифікаційний код: 35443553.

Отже, Іршавська міська рада у розумінні абзацу 7 статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є органом влади.

Згідно із Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» (із змінами та доповненнями) до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить надання дозволу в порядку, встановленому законодавством на розміщення реклами.

Діяльність на ринку розміщення зовнішньої реклами в межах населених пунктів регулюється Законом України «Про рекламу» (із змінами та доповненнями), Типовими правилами розміщення зовнішньої реклами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів

України від 29.12.2003 №2067 (зі змінами та доповненнями) (надалі – Типові правила) та іншими нормативними актами.

Відповідно до вимог Закону України «Про рекламу» та Типових правил зовнішня реклама розміщується на підставі дозволів та у порядку, встановленому виконавчими органами сільських, селищних, міських рад.

Пунктом 3 постанови Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 № 2067 встановлено, що органи місцевого самоврядування зобов'язані у місячний термін привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цією постановою.

Відповідно до пункту 5 Типових правил для регулювання діяльності з розміщення зовнішньої реклами сільська, селищна, міська рада може утворювати відділ, управління, інший виконавчий орган або покласти відповідні функції на існуючий відділ, управління (надалі – робочий орган).

З метою упорядкування розміщення зовнішньої реклами на території м. Іршави та с. Собатин рішенням Іршавської міської ради від 29.03.2013 №829 затверджено Правила розміщення зовнішньої реклами на території м. Іршави та с. Собатин (надалі - Правила).

За результатами проведеного аналізу Правил виявлено, що порядок прийняття та розгляду заяви, а також порядок прийняття рішення щодо видачі дозволу на розміщення зовнішньої реклами, встановлені Правилами, не відповідають Типовим правилам.

Відповідно до пункту 9 **Типових правил** для одержання дозволу заявник подає робочому органу заяву, до якої додаються: фотокартка або комп'ютерний макет місця (розміром не менш як 6 x 9 сантиметрів), на якому планується розташування рекламного засобу, та ескіз рекламного засобу з конструктивним рішенням.

Згідно пункту 3.1 Правил для одержання дозволу заявник додатково подає документи, не передбачені Типовими правилами, а саме: схема розміщення М 1:500 для окремо стоячих наземних рекламних засобів з нанесеними комунікаціями, копію свідоцтва про державну реєстрацію заявника як юридичної особи або фізичної особи-підприємця, розрахунок міцності та стійкості спеціальної конструкції (на вимогу), згоду власника земельної ділянки (у разі розміщення рекламних засобів на місцях, що належать до державної чи приватної (колективної) власності).

Відповідно до пункту 3.4 Правил у разі ненадання заявником в установлений строк документів, зазначених у пункті 3.1 цих Правил, заява вважається неподаною, документи повертаються заявнику, про що відповідальна особа робить відповідний запис в журналі реєстрації. Кошти, сплачені розповсюдjuвачем поверненню не підлягають.

Згідно з пунктом 10 **Типових правил** за наявності документів, передбачених пунктом 9 цих Правил, відомості про заяву у той же день вносяться робочим органом до внутрішнього реєстру заяв та дозволів на розміщення зовнішньої реклами (журналу), який ведеться в довільній формі. Робочий орган протягом **двох робочих днів** з дня реєстрації заяви перевіряє місце розташування рекламного засобу, зазначене у заяві, на предмет надання на заявлене місце зареєстрованого в установленому порядку дозволу.

Згідно з пунктом 3.2 Правил відповідальна особа протягом **п'яти днів** з дати реєстрації заяви перевіряє місце розташування рекламного засобу, зазначене у заяві, на предмет можливості розташування рекламного засобу та відповідності затвердженій схемі розташування рекламних засобів.

Відповідно до пункту 16 Типових правил видача дозволу погоджується робочим органом з власником місця або уповноваженим ним органом (особою), а також з:

Мінкультури - у разі розміщення зовнішньої реклами на пам'ятках національного значення, в межах зон охорони цих пам'яток, історичних ареалів населених місць;

обласною держадміністрацією - у разі розміщення зовнішньої реклами на пам'ятках місцевого значення, а також в межах зон охорони цих пам'яток;

утримувачем інженерних комунікацій - у разі розміщення зовнішньої реклами в межах охоронних зон цих комунікацій;

Укравтодором або власниками автомобільних доріг та Національною поліцією - у разі розміщення зовнішньої реклами у межах смуги відведення автомобільних доріг.

Перелік органів та осіб, з якими погоджується видача дозволу, є вичерпним.

Дії щодо отримання зазначених погоджень вчиняються робочим органом без залучення заявника протягом строку, встановленого для отримання дозволу.

Для здійснення погодження робочий орган не пізніше дня, що настає за днем одержання документів від заявника, надсилає їх копії у паперовому або електронному (шляхом сканування) вигляді зазначеним органам, та встановлює строк розгляду документів

Відповідно до пункту 3.5 Правил дозвіл погоджується з власником місця або уповноваженим ним органом (особою) і спеціально уповноваженим органом з питань архітектури та містобудування.

На вимогу робочого органу дозвіл погоджується з:

Державтоіспекцією – у разі розміщення зовнішньої реклами на перехрестях, біля дорожніх знаків, світлофорів, пішохідних переходів та зупинок транспорту загального користування тощо;

службою автомобільних доріг Закарпатської області – у разі розміщення зовнішньої реклами в зоні відведення, що належить до їх компетенції;

відповідним органом у сфері охорони культурної спадщини та об'єктів природно-заповідного фонду – у разі розміщення зовнішньої реклами на пам'ятках архітектури, в межах зон охорони таких пам'яток і в межах об'єктів природно-заповідного фонду;

утримувачем інженерних комунікацій – у разі розміщення зовнішньої реклами в межах охоронних зон цих комунікацій.

Зазначені органи та особи погоджують дозвіл протягом **п'яти робочих днів з дати звернення заявника** (абзац 5 пункту 3.5 Правил).

Пунктом 19 Типових правил передбачено, що робочий орган протягом не більш як двох робочих днів з дати одержання від органів та осіб, з якими погоджується видача дозволу, подає виконавчому органу ради пропозиції та проект відповідного рішення.

Згідно пункту 20 Типових правил виконавчий орган ради **протягом одного робочого дня** з дати одержання зазначених пропозицій приймає рішення про надання дозволу або про відмову у його наданні. Дозвіл або відмова у його видачі видається не пізніше ніж **протягом наступного робочого дня** після прийняття відповідного рішення.

Пунктом 3.7 Правил передбачено, що відповідальна особа готує два примірники дозволу і подає їх **на найближче засідання виконавчого комітету**.

Згідно з пунктом 3.8 Правил виконавчий комітет приймає рішення про надання дозволу або про відмову у його наданні та укладає або надає дозвіл на укладання договору про тимчасове користування місцями розташування рекламних засобів.

Відповідно до пункту 3.9 Правил у разі прийняття рішення про надання дозволу, міський голова протягом **п'яти робочих днів** підписує обидва примірники дозволу з відповідними погодженнями та скріплює їх печаткою. Рішення про відмову у наданні дозволу надсилається відповідальною особою заявникові протягом **десяти днів** з дати його прийняття.

Згідно з пунктом 3.16 Правил строк дії дозволу продовжується на підставі заяви, яка подається до робочого органу розповсюдженцем зовнішньої реклами у довільній формі не пізніше ніж за один місяць до закінчення строку дії дозволу. Продовження строку дії дозволу фіксується в журналі реєстрації з внесенням відповідних змін у дозвіл.

Вищенаведений пункт виключено з Типових правил на підставі постанови Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 №1173.

Згідно з пунктом 3.18 Правил дозвіл скасовується до закінчення строку дії на підставі рішення виконавчого комітету Іршавської міської ради за письмовою заявою розповсюджувача зовнішньої реклами або **у разі невикористання місця розташування рекламного засобу безперервно протягом одного місяця** або не переоформлення дозволу в установленому порядку.

Відповідний пункт виключено з Типових правил на підставі постанови Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 №1173.

Отже, Правила розміщення зовнішньої реклами на території м. Іршави та с.Собатин затверджені рішенням Іршавської міської ради від 29.03.2013 №829, суперечать вимогам Типових правил розміщення зовнішньої реклами в частині безпідставної вимоги надання окремих документів, зобов'язання заявника самостійно здійснювати погодження дозволу, погоджувати дозвіл із спеціально уповноваженим органом з питань архітектури та містобудування, не врегулювання строків розгляду заяв на одержання дозволу та строків прийняття рішення про надання дозволу або про відмову у його наданні, що може призвести до невидачі дозволу та обмеження конкуренції.

Відповідно до статті 3 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» основними принципами державної політики з питань дозвільної системи у сфері господарської діяльності є, зокрема: розвиток конкуренції; прозорість процедури видачі документів дозвільного характеру; установлення єдиних вимог до порядку видачі документів дозвільного характеру.

Ефективність конкурентної політики, зокрема, залежить від регулювання сфер господарської діяльності органами місцевого самоврядування, які, на підставі наданих Законами України повноважень, приймають владно – управлінські рішення і, таким чином, можуть:

- впливати на формування структури ринків;
- впливати на умови ведення господарської діяльності;
- впливати на процедуру отримання дозвільних документів;
- створювати попит на «штучних» (непотрібних, безпідставних) ринках супутніх послуг.

Заохочення конкуренції як вирішального фактора розвитку ринкової економіки є завданням державної конкурентної політики загалом. На виконання цього завдання мають бути спрямовані дії та рішення всіх органів державної влади, органів місцевого самоврядування та всіх державних установ.

Відповідно до вимог статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Сукупність норм Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачає змагання між суб'єктами господарювання, які завдяки виключно власним досягненням здобувають переваги над іншими суб'єктами господарювання, натомість, антиконкурентні дії органів місцевого самоврядування можуть вплинути на відповідний стан конкуренції шляхом її недопущення, обмеження, усунення чи спотворення.

Отже, реалізація органом місцевого самоврядування та його виконавчими органами повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства України, у тому числі законодавства про захист економічної конкуренції.

Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок,

укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Згідно з частиною третьою статті 15 зазначеного Закону вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється.

Таким чином, не приведення Іршавською міською радою Правил розміщення зовнішньої реклами на території м. Іршави та с. Собатин, затверджених рішенням від 29.03.2013 №829, у відповідність до вимог Типових правил розміщення зовнішньої реклами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 №2067 (із змінами та доповненнями), є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, а саме: бездіяльності органу місцевого самоврядування, що призвело або може призвести до обмеження конкуренції на ринку.

З висновками, викладеними в поданні про попередні висновки у справі, Іршавська міська рада (лист від 17.06.2016 №02-24/768) погодилась та визнала вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Враховуючи викладене та на підставі статей 12, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статті 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пункту 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 зі змінами та доповненнями, пункту 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

ВИРІШИЛА:

1. Визнати, що не приведення Іршавською міською радою (ідентифікаційний код-35443553) Правил розміщення зовнішньої реклами на території м. Іршави та с. Собатин, затверджених рішенням від 29.03.2013 №829, у відповідність до вимог Типових правил розміщення зовнішньої реклами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 №2067 (із змінами та доповненнями), є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, а саме: бездіяльності органу місцевого самоврядування, що призвело або може призвести до обмеження конкуренції на ринку.

2. Zobov'язati Іршавську міську раду привести Правила розміщення зовнішньої реклами на території м. Іршави та с.Собатин у відповідність до вимог Типових правил розміщення зовнішньої реклами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 №2067 (із змінами та доповненнями), про що повідомити територіальне відділення у двомісячний строк з дня одержання цього рішення.

Відповідно до частини 2 статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення та розпорядження органів Антимонопольного комітету України, голів його територіальних відділень є обов'язковими до виконання.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

В.о. голови Відділення -
голова колегії:

_____

В.Граб